

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca PhD. a z členov JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci žalobcov: **1/ M. P.**, bytom C., **2/ E. Š.**, bytom Ž., obaja právne zastúpení Mgr. J. S., advokátom v N., proti žalovanému: **Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky**, Dobrovičova č. 12, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2235/2011-430 zo dňa 28.4.2011, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/81/2011-39 zo dňa 15.11.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/81/2011-39 zo dňa 15.11.2011 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia č. 2235/2011-430 zo dňa 28.4.2011, ktorým žalovaný na odvolanie žalobcov potvrdil rozhodnutie Krajského pozemkového úradu v Nitre č. 2011/014/MM zo dňa 18.3.2011 o námietkach žalobcov 1/ a 2/ proti výpisu z rozdeľovacieho plánu projektu pozemkových úprav v k.ú. L.. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalobcom 1/ a 2/ ich náhradu nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že správne orgány postupovali v súlade s hmotnoprávnymi ustanoveniami zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách (ďalej len „zákon“), ich rozhodnutia a závery v nich ustálené zodpovedali zásadám logického myslenia a s námietkami sa logicky a vecne správne vysporiadali.

Podľa krajského súdu námietky žalobcov, že správny orgán v konaní nepostupoval podľa § 3 SP, lebo nechránil ich práva a záujmy, keďže pozemok kúpili v roku 2008 na podnikateľské účely, no tvar nového pozemku im na tento účel už nevyhovuje, nebolo možné považovať za relevantné. Súd poukázal na účel zákona a tiež na § 6 ods. 4 zákona a na skutočnosť, že žalobcovia sa stali vlastníkami pozemku podliehajúceho pozemkovým úpravám až v priebehu konania o ROEP. Dodal tiež, že zo spisu nevyplývalo, v akom odbore podnikajú a ani skutočnosť, že pozemok parc. č. X. kúpili na podnikateľské účely.

K námietke žalobcov o zmenšení výmery a znížení hodnoty pozemku súd uviedol, že správne orgány postupovali v súlade s § 11 ods. 4, 5 zákona, v rozhodnutiach jasne a zrozumiteľne vysvetlili dôvody krátenia výmery a predovšetkým neprekročili 10%-nú hranicu krátenia oproti výmere uvedenej na LV. Krajský súd navyše dodal, že kúpou nadobudnutý pozemok na LV č. X. o výmere 4 907m² bol evidovaný v registri E operátu katastra nehnuteľností, ktorý do 1.9.2009 nemal povahu záväzných údajov katastra (túto mali len nehnuteľnosti vedené v registri C). K tvrdenej nižšej hodnote pozemku krajský súd zhodne s názorom správnych orgánov konštatoval, že sa nemožno odvolávať na kúpnu cenu pozemku vyplývajúcu z kúpnej zmluvy, ktorú kupujúci (žalobcovia 1/ a 2/) akceptovali, pretože v pozemkových úpravách musia príslušné orgány postupovať podľa kritérií zákona (§ 9 ods. 3 zákona).

Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia odvolanie žiadajúc napadnutý rozsudok zmeniť a rozhodnutie žalovaného zrušiť. Opätovne namietali, že nový pozemok pridelený v rámci ROEP nebol primeraný pôvodnému pozemku a nemožno hovoriť o nejakej výhode, ktorú mali úpravami získať. Vyjadrili názor, že celé konanie ROEP bolo zrealizované iba v prospech spoločnosti Nitra Invest a jednoznačne v neprospech ostatných vlastníkov

nehnutelností. Pridelená parcela je pre ich podnikateľské zámery absolútne nevyužitelná, pretože jej šírka je len 12,31m, hoci šírka ich pôvodnej kúpenej parcely bola 25,2m. Namietali porušenie § 3 ods. 1 SP správnymi orgánmi, ktoré sú povinné chrániť záujmy a práva fyzických osôb. Vyjadrili názor, že pozemkové úpravy neboli vykonané vo verejnom záujme, ale na základe súkromných obchodných záujmov uvedenej spoločnosti.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcov navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť s tým, že žalobcovia neuviedli žiadne nové skutočnosti a dôvody ako tie, s ktorými sa už správne orgány ako aj krajský súd vysporiadali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 13. novembra 2012 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovaného, vyplýva, že rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Nitre č. 2004/00235-I zo dňa 3.3.2004 boli podľa § 8 ods. 1 zákona nariadené pozemkové úpravy v k.ú. L. a to z dôvodov podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona.

Žalobcovia 1/ a 2/ vstúpili do konania o pozemkových úpravách ako podieloví spoluvlastníci pozemku **p. č. X., vo výmere 4 908m², každý v podiele ½, druh orná pôda, s určenou hodnotu 1 371,24€**. Tento pozemok žalobcovia nadobudli na základe kúpnej zmluvy od pôvodnej vlastníčky v roku 2008, teda po zahájení PPÚ.

Žalobcom bol podľa rozdeľovacieho plánu a výpisu z registra nového stavu navrhnutý pozemok p. č. X. o výmere 4 686m², s hodnotou 1 306,18€. Rozdiely vo výmere a hodnote pôvodného a nového pozemku boli v súlade s ustanoveniami § 11 ods. 4 a 5 zákona a platnými zásadami na umiestnenie nových pozemkov.

Následne Krajský pozemkový úrad v Nitre svojim rozhodnutím č. 2010/86/MM zo dňa 12.3.2010 vyhovel námietke žalobcov a PPÚ opravil tak, že žalobcom vytvoril nový

pozemok, sčasti umiestnený na pôvodnom pozemku, označený ako **parc. č. X. vo výmere 4 687m², v hodnote 1 306,18€**. Toto rozhodnutie žalobcovia nenapadli námietkami.

Z dôvodu podania námietok inými vlastníkami dotknutých pozemkov bol rozdeľovací plán opätovne prepracovaný, nové výpisy boli zaslané všetkým dotknutým vlastníkom, teda aj žalobcom 1/ a 2/. V novom výpise mali žalobcovia nesprávne uvedený pozemok s parc. č. X., o výmere 4 687m², hoci v spise boli doložené podklady pre pozemok s parc. č. X..

Preto Krajský pozemkový úrad v Nitre v svojom rozhodnutí č. 2011/014/MM zo dňa 18.3.2011 vydanom podľa § 13 ods. 4 zákona vyslovil, že námietkam žalobcov 1/ a 2/ vyhovie a PPÚ opravuje tak, že žalobcom ruší umiestnenie na pozemku p. č. X. a určuje im umiestnenie na pozemku p. č. X. každému v spoluvlastníckom podiele 1/2. V odôvodnení uviedol, že tento pozemok bol určený v súlade so zákonom a platnými zásadami na umiestnenie nových pozemkov.

Žalovaný na odvolanie žalobcov svojim rozhodnutím zo dňa 28.4.2011 č. 2235/2011-430 potvrdil rozhodnutie Krajského pozemkového úradu v Nitre č. 2011/014/MM zo dňa 18.3.2011 o vyhovení námietke žalobcov 1/ a 2/ proti výpisu z rozdeľovacieho plánu projektu pozemkových úprav (ďalej len „PPÚ“) v k.ú. L., ktorou žalobcovia 1/ a 2/ vyjadrili svoj nesúhlas s umiestnením nového pozemku a so znížením výmery pozemku o 222m². Dôvodil tým, že vychádzajúc z platných zásad pre umiestnenie nových pozemkov každý vlastník prispieva maximálne 4,9% z výmery vlastníctva na spoločné zariadenia a opatrenia; rozdiel vo výmerách pôvodného a nového pozemku žalobcov 1/ a 2/ je -4,48% a rozdiel v hodnote je -4,70%, čo nepresahuje stanovené kritérium. Hodnota pozemkov je pritom určená podľa hodnotovej mapy podľa vyhlášky MP SR č. 38/2005 Z.z. o určení hodnoty pozemkov a porastov na nich na účely pozemkových úprav a neriadi sa trhovými cenami. Poukázal na ustanovenia § 11 ods. 4, 5 a § 12 ods. 4, 8 zákona, ktoré boli pri pozemkových úpravách dodržané.

Žalobcovia sa na krajskom súde domáhali preskúmania tohto rozhodnutia žalovaného na základe žaloby zo dňa 22.6.2011, odôvodnenej v podstate zhodne ako odvolanie proti rozsudku krajského súdu, teda tým, že pridelený pozemok nezodpovedal ich pôvodnému pozemku, má šírku len 12,31m, oproti pôvodným 25,2m, teda pre ich podnikateľské účely je

absolútne nevyužitelný a celé pozemkové úpravy boli vykonané v prospech spoločnosti Nitra Invest na úkor ostatných vlastníkov.

Podľa § 1 zákona obsahom pozemkových úprav je racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva v určitom území a ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho a lesného majetku s ním spojeného vykonávané vo verejnom záujme v súlade s požiadavkami a podmienkami ochrany životného prostredia a tvorby územného systému ekologickej stability, funkciami poľnohospodárskej krajiny a prevádzkovo-ekonomickými hľadiskami moderného poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a podpory rozvoja vidieka (ods. 1).

Pozemkové úpravy zahŕňajú

- a) zistenie a nové usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov ako aj súvisiacich iných vecných práv v obvode pozemkových úprav a nové rozdelenie pozemkov (scelenie, oddelenie alebo iné úpravy pozemkov),
- b) technické, biologické, ekologické, ekonomické a právne opatrenia súvisiace s novým usporiadaním právnych pomerov (ods. 2).

V zmysle § 2 ods. 1 písm. a/ zákona **pozemkové úpravy sa vykonávajú ak je to potrebné na usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov a odstránenie prekážok ich výkonu vyvolaných historickým vývojom pred účinnosťou tohto zákona.**

Podľa § 11 zákona za pozemky podliehajúce pozemkovým úpravám patrí vlastníkom pozemkov vyrovnanie zodpovedajúce hodnote ich pozemkov a trvalých porastov, ktoré sa na nich nachádzajú; vyrovnanie patrí aj vlastníkom spoluvlastníckych podielov, pričom obvodný pozemkový úrad musí zohľadniť úbytky pre spoločné zariadenia a opatrenia podľa § 12 ods. 7 (ods. 1).

Vyrovnanie sa poskytuje vlastníkom pozemkov a vlastníkom spoluvlastníckych podielov na iných pozemkoch (ďalej len "nový pozemok"). Obvodný pozemkový úrad pri výbere nových pozemkov prihliada na prevádzkovo-ekonomické pomery všetkých účastníkov a na okolnosti, ktoré ovplyvňujú využívanie, zhodnocovanie a výnos z pozemkov.

Prihliada sa najmä na

- a) prírodné podmienky,
- b) vhodnú organizáciu pôdneho fondu jednotlivých poľnohospodárskych podnikov, lesných podnikov a hospodárskych subjektov,

- c) pomer jednotlivých druhov pozemkov (kultúr) v obvode pozemkových úprav,
- d) vlastníci a bonitu jednotlivých pozemkov,
- e) záujmy ochrany životného prostredia,
- f) územnoplánovaciú dokumentáciu (ods. 2).

Nové pozemky majú byť svojím druhom, výmerou, bonitou, polohou a hospodárskym stavom primerané pôvodným pozemkom, pričom sa prihliada na výhody získané pozemkovými úpravami. Pri zmene druhu pozemku z dôvodov riešenia protieróznych opatrení a iných opatrení navrhnutých vo všeobecných zásadách funkčného usporiadania územia sa za pôvodný druh pozemku považuje navrhovaný stav. Nové určenie hodnoty takéhoto pozemku sa vykoná v rámci aktualizácie registra pôvodného stavu (ods. 3).

Nové pozemky vlastníka sú primerané, ak rozdiel hodnoty pôvodných pozemkov a nových pozemkov vlastníka nepresahuje desať percent hodnoty pôvodných pozemkov vrátane pozemkov alebo ich častí potrebných na spoločné zariadenia a opatrenia. S písomným súhlasom vlastníka možno v jeho neprospech prekročiť prípustný rozdiel hodnoty nových pozemkov bez nároku na vyrovnanie v peniazoch (ods. 4).

Nové pozemky vlastníka sú primerané, ak rozdiel výmery pôvodných pozemkov a nových pozemkov vlastníka nepresahuje desať percent výmery pôvodných pozemkov vrátane pozemkov alebo ich častí potrebných na spoločné zariadenia a opatrenia. S písomným súhlasom vlastníka možno v jeho neprospech prekročiť prípustný rozdiel výmery nových pozemkov bez nároku na vyrovnanie v peniazoch (ods. 5).

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o zamietnutí žaloby o preskúmanie zákonnosti vyššie uvedeného rozhodnutia žalovaného, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd sa zaoberal všetkými námietkami žalobcu a pokiaľ dospel k záveru, že preskúmané správne rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a dôvody žaloby neboli relevantné, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorý rozhodnutie žalovaného potvrdil, keď vzhľadom na spoľahlivo zistený skutkový stav vecí v správnom konaní považoval postup žalovaného

ako aj jeho rozhodnutie za vydané v súlade so zákonom, považovať za správne. V postupe krajského súdu nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a dôvody v ňom uvedené si osvojuje ako svoje vlastné s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 219 ods. 2 OSP. Odvolací súd konštatuje, že dôvody odvolania žalobcu sa neodlišovali od dôvodov podanej žaloby, s ktorými sa súd prvého stupňa v plnom rozsahu vysporiadal a jeho skutkové zistenia aj právne závery sú vecne správne.

Odvolací súd v súvislosti s námietkou žalobcov, že nový pridelený pozemok nie je primeraný pôvodnému pozemku (vzhľadom na jeho tvar, šírku) a na účel, na ktorý ho kúpili, je nevyužiteľný, poukazuje na ustanovenia § 11 zákona, ktoré pri pridelení nového pozemku jednoznačne dodržané boli. Správne orgány v rámci konania o ROEP musia pri pridelovaní nových pozemkov dbať na maximálny možný rozdiel v hodnote a výmere nového pozemku v porovnaní so starým, ktorý bol stanovený na hranici 10%. Rozdiel v hodnote a vo výmere pozemku v neprospech žalobcov 1/ a 2/ jednoznačne neprekročil zákonnú hranicu. Treba pritom zdôrazniť, že pri určovaní ceny pozemkov sa nevychádzalo z ich trhovej hodnoty; určené boli podľa hodnotovej mapy - podľa vyhlášky MP SR č. 38/2005 Z.z. o určení hodnoty pozemkov a porastov na nich na účely pozemkových úprav. Preto na argumentáciu žalobcov o podstatne nižšej cene pozemkov v porovnaní s ich reálnou trhovou hodnotou a s kúpnu cenou, ktorú za pôvodný pozemok vyplatili, nebolo možné prihliadnuť.

Zákon neukladá príslušným orgánom zohľadňovať pri pridelovaní náhradných pozemkov tvar pôvodných pozemkov. V zmysle zákona je treba prideliť za pôvodný pozemok taký pozemok, ktorý je **druhom, výmerou, bonitou, polohou a hospodárskym stavom primeraný pôvodnému pozemku**, pričom sa prihliada na výhody získané pozemkovými úpravami. Nový pozemok parc. č. X. spĺňa tieto atribúty, je sčasti umiestnený na pôvodnom pozemku, ide o ornú pôdu a rozdiel oproti pôvodnému pozemku vo výmere činil -4,48% a v hodnote pozemku -4,70%.

Správne orgány nemohli prihliadať na podnikateľské úmysly žalobcov 1/ a 2/, ktoré mali s pôvodným pozemkom – jednak PPÚ začal cca 4 roky pred ich nadobudnutím

dotknutého pozemku a jednak zo spisu ani z celého konania nevyplýva, že by žalobcovia preukázali (inak ako len svojim tvrdením), že svoje podnikateľské zámery začali uskutočňovať a že do nich bolo v dôsledku pozemkových úprav zasiahnuté. Treba dodať, že žalobcovia 1/ a 2/ nedôvodili svojimi podnikateľskými zámermi v konaní o ROEP od počiatku (v rokoch 2009 a 2010 vo svojich námietkach namietali len zníženie výmery navrhovaného nového pozemku...). Odvolací súd konštatuje, že v tomto konaní preskúmaným rozhodnutím nedošlo k zásahu do práv, povinností či právom chránených záujmov žalobcov 1/ a 2/ a správne orgány postupovali v intenciách vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP, keď žalobcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo neboli v tomto konaní úspešní. Žalovanému zákon priznanie náhrady trov konania neumožňuje.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 13. novembra 2012

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD. , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Lubica Kavivanovová